

การมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน
อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

Public Participation on Local Development in Nongsano Subdistrict
Administrative Organization, Sam Ngao District, Phichit Province

นิตยา ทองคำ¹

Nittaya Thongkham

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 380 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test, F-test ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพ ค้าขาย และมีรายได้ระหว่าง 15,001 - 25,000 บาท 2. ประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต รองลงมา ด้านเศรษฐกิจ ด้านบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ 3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน พบว่าประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม; พัฒนาท้องถิ่น

Abstract

This study aims to study and to compare on Public participation on local development in Nongsano Subdistrict Administrative Organization, Sam Ngao District, Phichit Province which categorized by gender, age, education, career, average income. The 380 samples were the residents in the service area of Buatoom Subdistrict Administrative, So Phisai District Bueng Kan Province. The instrument was questionnaires. The statistical procedures employed to examine the data were Frequency, Percentage,

Received: 2023-09-13 Revised: 2023-11-12 Accepted: 2023-12-17

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Corresponding Author e-mail: suthichai.chai02@hotmail.com

Mean, t-test, F-test. The findings were the following 1. Most respondents were female, age 31 – 40 years, Secondary education graduated, career of merchant, average income at 15,001 – 25,000 baht. 2. Public participation on local development in Nongsano Subdistrict Administrative Organization, Sam Ngao District, Phichit Province indicated at high level. To consider at each aspect can be ranged from the highest level on social and quality of life, economy, good governance, natural resources and environment, respectively. 3. The differentiation on gender, age, education, career, average income performed that their participation on local development in Buatoom Subdistrict Administrative, So Phisai District Bueng Kan Province were not statistically significant different at level .05

Keywords: Public Participation; Local Development

บทนำ (Introduction)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ(พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2555) ได้ให้ความสำคัญและยึดมั่นในปรัชญา หลักการ และแนวทางของการให้ประชาชนเป็น ศูนย์กลาง และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 . ปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการเกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอันนำไปสู่ประสิทธิภาพของระบบราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่ายหลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐราชการ ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำได้หลายระดับและหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ อย่างง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับควบคู่กันไปด้วย

จากหลักการและความจำเป็นดังกล่าวทำให้การพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมามีการพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือที่เรียกว่า “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ในส่วนภาคราชการ การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ถือได้ว่าเป็นเงื่อนไข และเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาระบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเอื้อต่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้ระบบราชการมีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาราชการยุคใหม่ที่เป็นราชการระบบเปิดอย่างไ้ร่ก็ตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นดังนั้น การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นหุ้นส่วน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมที่เป็นพันธมิตรของภาคราชการ ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ภาคราชการจะต้องร่วมมือกันเปิดระบบราชการให้

ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อทำให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เกิดการแบ่งสรรทรัพยากรอย่างยุติธรรม และลดความขัดแย้งในสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างกลไกของการพัฒนาระบบราชการที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง (กลุ่มพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2549)

จากสภาพการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา พบว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น มาตรการแก้ไขปัญหามิได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน ความล้มเหลวของกลไกการบริหารจัดการที่มีการคอร์รัปชัน การวางแผนที่สั่งการจากบนลงล่างทำให้ขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ และยังสร้างนิสัยการรอรับความช่วยเหลือต่าง ๆ จากภาครัฐให้กับประชาชน นอกจากนี้ การที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อผลผลิตภายในชุมชน และมีภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ที่ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อวัยแรงงานในระดับล่าง ที่ส่วนใหญ่เป็นคนในชนบทต้องอพยพย้อนกลับไปยังถิ่นฐานเดิมสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ชุมชนหลายชุมชนเห็นว่าไม่สามารถที่จะพึ่งพารัฐและหน่วยงานราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวและเห็นความสำคัญของการกลับมาพึ่งพาตนเอง ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับที่มีชุมชนและมีการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งซึ่งความเข้มแข็งของการปกครองท้องถิ่นจะเป็นรากแก้วที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในสังคมหรือประเทศใดนั้นจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองและการพัฒนาประชาชนเพราะการมีส่วนร่วมในกระบวนการที่มีผลต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเองอันถือว่าการกำหนดชะตาชีวิตของประชาชนด้วยตัวของประชาชนเองดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญจำเป็น และเป็นกระบวนการพัฒนาโดยประชาชนที่ยึด “ประชาชน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ของประชาชน ที่นำพาสังคมไปสู่การมีประชาธิปไตยหากขาดซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองเท่ากับกระบวนการปกครองท้องถิ่นขาดความชอบธรรมในกระบวนการให้กับการเมืองท้องถิ่นเข้ามามีอำนาจซึ่งส่วนใหญ่ของนักการเมืองต่างก็มีความตั้งใจหรือมีแผนที่จะก้าวหรือพัฒนาดตนเองไปสู่การเมืองระดับชาติ จึงกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นการปกครองโดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิม, 2540)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบัวตูม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ ถือเป็นรูปธรรมของนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นฐาน คือ เป็นการสร้างรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคง โดยการกำหนดนโยบายการตัดสินใจ และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้เทศบาลเป็นองค์กรพัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เทศบาลจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองตามบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบัวตูม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ แต่ช่วงปีที่ผ่านมามีประเด็นปัญหาที่สำคัญที่น่าสนใจคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้จะเห็นว่าการที่ประชาชนในเขตเทศบาลยังไม่ให้ความสนใจต่อกิจกรรมของเทศบาลมากนัก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การเข้าร่วมเสนอปัญหาในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น การตรวจสอบประเมินผลการ

ปฏิบัติงานของเทศบาลปัญหาเหล่านี้ อาจส่งผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลที่กำหนดไว้ไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชน เพราะประชาชนเท่านั้นที่รู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง ดังนั้น หากประชาชนขาดการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของท้องถิ่น ก็จะส่งผลทำให้เทศบาลไม่สามารถเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งได้โดยแนวคิดดังกล่าวเชื่อว่าประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอีกทั้งยังสามารถตัดสินใจเลือกหรือกำหนดวิธีแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องต่อความต้องการของตนเองได้ดีที่สุดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการเร่งรัดพัฒนา แต่หากทั่วไปในทางปฏิบัติประชาชนจำนวนไม่น้อยยังไม่สนใจที่จะเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาเท่าที่ควร (สมพันธ์ เตชะอธิก, มปป)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่าประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มากน้อยเพียงใด และผลการวิจัยยังใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีจำนวน รวมทั้งสิ้น 7,608 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง

ได้จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีจำนวน รวมทั้งสิ้น 7,608 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร) อนาคตกลุ่มตัวอย่างได้จากสุทธาทโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามในลักษณะแบบปลายปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มี 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน 1. ด้านเศรษฐกิจ 2. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต 3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม 4. ด้านการเมืองและบริหาร ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเป็นตัวเลข และความหมายคือ

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
4.51 – 5.00	การมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	การมีส่วนร่วมในระดับมาก
2.51 – 3.50	การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	การมีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.00 – 1.50	การมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยประยุกต์จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการสร้าง ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาท้องถิ่นของ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ได้กำหนดกรอบแนวคิด และเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และให้ครอบคลุมของเขตการศึกษาวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามแบบปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และขอคำแนะนำในการกำหนดประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตรวจสอบสำนวนภาษาความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม และแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความครอบคลุมของเนื้อหา

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปจากคำถามทั้งหมด 20 ข้อ ใช้ได้ทั้งหมด 20 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 – 1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้น นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.94

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จึงนำไปพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือจาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร และผู้นำชุมชน เพื่อขอเก็บข้อมูลจากประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 380 ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และทีมวิจัย รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 380 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแยกผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

1.2 ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

3. การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร กรณีประชากร 2 กลุ่ม คือ เพศ โดยใช้ ค่าที (t-test)

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร กรณีประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้ Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 227 คิดเป็นร้อยละ 57.74 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 48.32 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 41.32 ประกอบอาชีพ ค้าขาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 51.32

2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมา ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.78$) ด้านบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ($\bar{X} = 3.77$) และด้านที่มีส่วนร่วมพัฒนาน้อยที่สุดคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.75$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมกับการสนับสนุน ร้านค้าชุมชน กองทุน ธนาคารหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา การมีส่วนร่วมกับการส่งเสริมการตลาดชุมชนและสินค้าพื้นเมือง ($\bar{X} = 3.78$) การมีส่วนร่วมกับการเทศบาลในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพ พัฒนาอาชีพพัฒนาฝีมือแรงงาน ($\bar{X} = 3.78$) การมีส่วนร่วมกับการเทศบาล ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพระบบเกษตรอินทรีย์ ($\bar{X} = 3.77$) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมกับการเทศบาล ในการแก้ไขปัญหาการว่างงาน ($\bar{X} = 3.76$)

2.2 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจการกีฬาและนันทนาการภายในชุมชนเพียงใด ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของเด็ก เยาวชน ประชาชนโดยทั่วไป ไใด ($\bar{X} = 3.78$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัยภายในชุมชนเพียงใด ($\bar{X}=3.78$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนและการควบคุมโรคติดต่อเพียงใด ($\bar{X}=3.77$) และ ข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอนุรักษ์ป่าเฟิน กิจการศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพียงใด ($\bar{X}=3.76$)

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในชุมชนเพียงใด ($\bar{X}=3.82$) รองลงมา ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพียงใด ($\bar{X}=3.78$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบำบัดน้ำเสียและมลภาวะอื่นๆ ภายในชุมชนเพียงใด ($\bar{X}=3.78$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่าไม้ เช่น กิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพียงใด ($\bar{X}=3.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติเพียงใด ($\bar{X}=3.61$)

2.4 ด้านบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการของเทศบาล เกี่ยวกับการบริหารการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เช่น กิจกรรมการรณรงค์การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เพียงใด ($\bar{X}=3.87$) รองลงมา ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ,จัดจ้าง จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ และอาคารสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเพียงใด ($\bar{X}=3.86$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบประชาคมเพียงใด ($\bar{X}=3.75$) ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากเทศบาล เพียงใด ($\bar{X}=3.74$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการให้การบริการแก่ประชาชน โดยจัดการให้บริการทั้งในและนอกสำนักงานเพียงใด ($\bar{X}=3.68$)

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussions)

จากการสรุปผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีความสนใจในการบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จึงเป็นสาเหตุให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภัทร สัมปทาเสถียร (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ กรณีศึกษาในกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวัลย์ วรวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองสรวง ผลการศึกษา พบว่าประชาชนเห็นว่าเทศบาลตำบลเมืองสรวงมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชานันท์ สาทา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับ กฤษฎาภรณ์ ยุงทอง (2555) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ : กรณีศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลนาจัว ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล นาจัว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยยังพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ประชาชนให้ความสำคัญ และเอาใจใส่เกี่ยวกับสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การกีฬา การแก้ไขปัญหาเสพติด การสวัสดิการสังคมและสงเคราะห์ เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนประสบปัญหาในเรื่องยาเสพติดและสุขภาพอนามัย จึงต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชานันท์ สาทา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลนาจารย์อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก แต่ไม่สอดคล้องกับ กฎาการณ์ ยุงทอง (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ : กรณีศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลนาจัว ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล นาจัว อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากว่า ประชาชนไม่ค่อยเห็นความสำคัญในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชน เนื่องจากรายได้ที่ต่ำ และประกอบอาชีพไปตามฤดูกาล ประชาชนไม่ค่อยมีความรู้ และไม่คำนึงถึงโทษของการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสมพรรณ คงประพันธ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากนคร อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสางาม จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ควรปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลให้อยู่ในระดับมากและมากที่สุดในทุกด้าน
2. ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต มีค่าอยู่ในระดับมาก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณควรรักษามาตรฐานนี้ไว้และพัฒนาให้อยู่ในระดับมากที่สุด
3. ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณควรปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้น โดยการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของประชาชนยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณให้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสางาม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาเรื่อง บทบาทของนายกเทศมนตรีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณในการพัฒนาท้องถิ่น
2. ควรศึกษาเรื่อง แนวทางและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ
3. ควรศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ.

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษฎากรณ์ ยุงทอง. (2555). การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนางัว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ : กรณีศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนางัว. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- โกมินทร์ วังอ่อน .(2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชน:กรณีศึกษาตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: พินธเนศพริ้นติ้ง เซ็นเตอร์.
- ณัฐกาญจน์ ประกอบการ ณัฐรี แจ้งสุวรรณ พิลาศลักษณ์ ปรียเอกสุด พัทธี กวางศิริ และ วรวัฒน์ น้อยโสภณ.(2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการกำจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในตำบลยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ของนักศึกษาลานราชภัฏนครปฐม. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- ดวงปี คำปาน. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิตยา เชื้อโชติ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน:กรณีศึกษาป่าชุมชนดอนชี บ้านปะอาว ตำบลปะอาว อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2524). การปกครองเมืองพัทยา. กรุงเทพฯ: สหยาบล้อการพิมพ์.
- ปรัชญา ศรีภา. (2540). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล. (2532). การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตย : กรณีศึกษาสภาตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.